НАУКОВИЙ ВІСНИК

ЧЕРНІВЕЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Рік заснування 1996

Випуск 824

Географія

Збірник наукових праць

Чернівці
Чернівецький національний університет
2020

Науковий вісник Чернівецького університету : збірник наукових праць. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2020. – Вип. 824 : Географія. – 100 с.

Scientific Herald of Chernivtsi University : collection of scientific papers. Chernivtsi : Chernivtsi National University, 2020. – Is. 824: Geography. – 100 p.

У збірнику висвітлюються актуальні проблеми фізичної географії та соціально-економічної географії, проблеми методики викладання географії в школі, над якими працюють науковці Чернівецького національного університету та інших наукових установ і вузів України.

The articles in the journal highlight actual problems of physical geography, economic and social geography, which are studied by the scientists of Chernivtsi National University and other universities and research institutes of Ukraine.

Друкується за ухвалою вченої ради
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Редакційна колегія:
Головний редактор **В.П. Руденко**
Заступник головного редактора **В.П. Круль**

В.М. Гуцуляк, В.О. Джаман, М.В. Жук, К.Й. Кілінська, Б.Т. Рідуш, Т.В. Соловей, П.О. Сухий, Ю.С. Ющенко, В.Г Явкін

Editorial Board:
Editor-in-Chief: **V.P. Rudenko**
Deputy Editors: **V.P. Krul**

V.M. Gutsuleak, V.O. Djaman, M.V. Juk, K.Y. Kilinska, B.T. Ridush, T.V. Solovey, P.O. Sukhiy,Yu.S. Yushchenko, V.G. Yavkin

Редакційна рада:
В. Андрейчук (Польща)
О. Володченко (Німеччина)
М. Куниця (Росія)
К. Місевич (Росія)
П. Спішак (Словаччина)
І. Стебельський (Канада)
В. Сурд (Румунія)

Editorial Council:
V. Andreychuk (Poland)
A. Wolodtschenko (Germany)
M. Kunitsa (Russia)
K. Misevich (Russia)
P. Spisiak (Slovakia)
I. Stebelsky (Canada)
V. Surd (Romania)

Відповідальний секретар **Г.Д. Ходан**

Responsible Secretaries: **G.D. Khodan**

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
Міністерства Юстиції України серія КВ № 15750-4222Р від 26.10.2009

Журнал реферується та індексується в наступних базах даних: Архів-репозитарій ЧНУ імені Юрія Федьковича; «Наукова періодика України» НБ України імені В. І. Вернадського; Index Copernicus International Journals Master List; Google Академія.

Загальнодержавне видання
Входить до переліку наукових видань ДАК України

Адреса редколегії:
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича,
географічний факультет,
вул. Коцюбинського, 2
м. Чернівці, Україна, 58012

Adress for correspondence
Chernivtsi National University
named after Yuriy Fedkovych,
Faculty of Geography,
Kotsyubynskyi Str., 2
Chernivtsi, Ukraine, 58012

E-mall: geogvisnyk@chnu.edu.ua

©Чернівецький національний університет, 2020

ФІЗИЧНА ГЕОГРАФІЯ

Klavdiya Kilinska, Yuriy Yushchenko, Oksana Smyk, Hanna Yeremiia
HYDRO-GEO-MORPHOLOGICAL CHARACTERISTICS OF TRANS-BORDER RIVERS IN THE CARPATHIAN REGION (THE EXAMPLE OF THE TERRITORY OF UKRAINE) 4

Антон Мельник
МОНІТОРИНГ ГОРИЗОНТАЛЬНИХ ЗМІЩЕНЬ РУСЛА РІЧКИ ПРУТ З ВИКОРИСТАННЯМ ГЕОІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ 8

Жанна Матвіїшина, Олександр Пархоменко, Юрій Ситий
ДОСЛІДЖЕННЯ ГОЛОЦЕНОВИХ ҐРУНТІВ НА ТЕРИТОРІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНОГО ЗАПОВІДНИКА «ГЕТЬМАНСЬКА СТОЛИЦЯ» У м. БАТУРИН НА ЧЕРНІГІВЩИНІ 15

Ірина Козак
СТАН ТОРФОВИХ ГРУНТІВ НА ТЕРИТОРІЇ ПЕРЕДКАРПАТТЯ ТА ПРИДНІСТРОВСЬКОГО ПОДІЛЛЯ 24

Клавдія Кілінська, Наталя Андрусяк
ПРОСТОРОВЕ РОЗМІЩЕННЯ ПАРКІВ-ПАМ'ЯТОК САДОВО-ПАРКОВОГО МИСТЕЦТВА У МЕЖАХ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ 29

Людмила Костенюк
ОСОБЛИВОСТІ ГІДРОЛОГІЧНОГО РЕЖИМУ ТА РУСЛОВІ ПРОЦЕСИ НА РІЧЦІ ІЛЬЦЯ (БАСЕЙН ЧОРНОГО ЧЕРЕМОШУ) 34

Тетяна Алєксєєва
ОБ'ЄКТИ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ ЕКОЛОГІЧНОГО ТУРИЗМУ 46

Юрій Ющенко, Микола Пасічник, Микола Білоконь, Андрій Николаєв, Оксана Микитчин
ДОСЛІДЖЕННЯ СУЧАСНОГО СТАНУ АНТРОПОГЕННОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ МОЛОДОГО РІЧКОВОГО ЛАНДШАФТУ ПРУТУ (В МЕЖАХ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ) 52

Яна Поп'юк, Богдан Рідуш
БУДОВА НИЖНІХ ТЕРАС ДОЛИНИ Р. ДНІСТЕР (НА ПРИКЛАДІ ДІЛЯНКИ ВАСИЛІВ-ДОРОШІВЦІ) 60

ЕКОНОМІЧНА ГЕОГРАФІЯ

Валентина Підгірна, Наталія Філіпчук
СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОГО РИНКУ УКРАНИ 69

Валерій Руденко, Катерина Грек
ДОСЛІДЖЕННЯ ДОКТОРОМ МИРОНОМ КОРДУБОЮ ПРОБЛЕМ ГЕОГРАФІЇ НАСЕЛЕННЯ БУКОВИНИ 74

Володимир Костащук, Валентина Підгірна
ДИНАМІКА ВІКОВОЇ СТРУКТУРИ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ В ЧЕРНІВЕЦЬКІЙ ОБЛАСТІ ПРОТЯГОМ 2005-2018 РОКІВ 80

Володимир Костащук, Галина Ходан
ТУРИСТИЧНА АКТИВНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ ЗА ПЕРІОД 2005-2018 РОКІВ 86

Наталія Бєлоусова, Ольга Любіцева
ПРОБЛЕМИ НАДАННЯ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ ІНКЛЮЗИВНИМ ТУРИСТАМ З «СИНДРОМОМ ВІЙНИ» 92

УДК 380.8 (477.85)

ТУРИСТИЧНА АКТИВНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ ЗА ПЕРІОД 2005-2018 РОКІВ

Володимир Костащук, Галина Ходан

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Розкрито туристичну активність населення Чернівецької області, як важливий показник розвитку туристичної галузі. Пропонується визначати її як відношення чисельності внутрішніх та закордонних туристів до загальної чисельності населення регіону. Проаналізовано особливості її зміни протягом 2005-2018 років та визначено вплив соціально-економічних чинників і процесів на туристичну активність населення.

Ключові слова: туристична активність населення, внутрішній туризм, закордонний туризм, соціально-економічні чинники розвитку туризму.

Вступ.Туризм і рекреація є важливою складовою господарського комплексу регіону та відіграють важливу роль в формуванні економічного потенціалу. Водночас дана галузь господарства відображає соціально-економічні процеси які відбуваються на території дослідження а також рівень життя населення.

Туристична активність є одним із найважливіших показників які відображують рівень розвитку туризму в регіоні. Вона розкриває рівень споживання населенням туристично-рекреаційних послуг, що євагомим показником рівня розвитку рекреаційно-туристичного комплексу регіону.Тому дослідження туристичної активності є актуальним завданням

*Мета і завдання.*Метою дослідження є вивчення особливостей зміни туристичної активності населення Чернівецької області на початку XXI століття. Мета дослідження передбачає вирішення наступних завдань:обґрунтування теоретико-методичних аспектів дослідження туристичної активності населення регіону;дослідження особливостей динаміки туристичної активності населення Чернівецької області за 2005-2018 роки;виявлення та дослідження основних соціально-економічних чинників які мають істотний вплив на туристичну активністьнаселення.

Аналіз останніх досліджень. Різні аспекти формування і розвитку туристичної активності населення розкрито впрацях: БеспалюкХ.М., Якимів Х.І.,[2]Галасюк С. С.,[4]Горіної Г.О.,[10]Комліченко О.О.,[11] Короля О.Д.,[14,15]Любіцевої О.О.,[16] Мальської М. П., Худо В. В. [17].

Актуальні проблеми формування рекреаційно-туристичного потенціалу та його ефективного використання у внутрішньому та міжнародному туризмі Чернівецької області та прилеглих регіонів досліджено в роботах: Аніпко Н. П.,[1]Бучко, Ж. І.,[3]Кілінська К. Й.,[6,7,8,9]Андрусяк Н.С.,[7]Костащука В.І.,[9,12,13]Руденка В.П., Лєбєдєвої А. [18]

Статистичні дані для дослідження туристичної активності населення в Чернівецькій області висвітлено у: „СтатистичномущорічникуЧернівецькоїобласті за 2018 рік. ”[19], „Стратегія туризму Чернівецькоїобласті” [20] та в статистичному збірнику „ Туризм та відпочинок у Чернівецькійобласті ” [21]

Виклад основних результатів дослідження.Динаміка та направленість (зростання, скорочення) кількісних показників рекреаційно-туристичної діяльності в Чернівецькій області протягом 2005-2018 років дозволяють виокремити три періоди розвитку:

Перший - 2005-2008 роки. Період істотного зростання чисельності туристів загалом та міжнародних зокрема. За цей час чисельність організованих туристичних подорожей жителів регіону зросла від 61,2 тис. туристів у 2005 році до майже 81 тис. туристів у 2008 році (+32,8%). Таким чином пересічні темпи зростання чисельності туристів в регіоні становили +8,2% за рік. Такому зростанню сприяли перш за все істотні темпи розвитку економіки регіону та збільшення реальних доходів населення.

Другий – 2009-2013 роки. Період нестабільного функціонування ринку туристичних послуг. За цей час можна спостерігати різнонаправлені тенденції зміни чисельності туристів в регіоні. *(Рис.1)* Чисельність туристів протягом цього періоду коливається від 63,1 тис. в 2009 році до 18,4 тис. осіб у 2012 році. Основні причини таких змін в розвитку туризму регіону слід вважати світову економічну кризу кінця 2008 року, а

також соціально-економічну нестабільність в Україні протягом 2009-2013 років.

Третій – 2014-2018 роки. Період істотного скорочення чисельності туристів у 2014-2015 роках із поступовим зростанням їх чисельності в 2016-2018 роках. У 2015 році в регіоні було зареєстровано всього 15,6 тис. туристів (найменше за весь період дослідження). Найсуттєвішими чинниками які вплинули на такі зміни в динаміці розвитку туризму регіону в цей час слід вважати геополітичні (російська агресія) та соціально-економічні чинники.

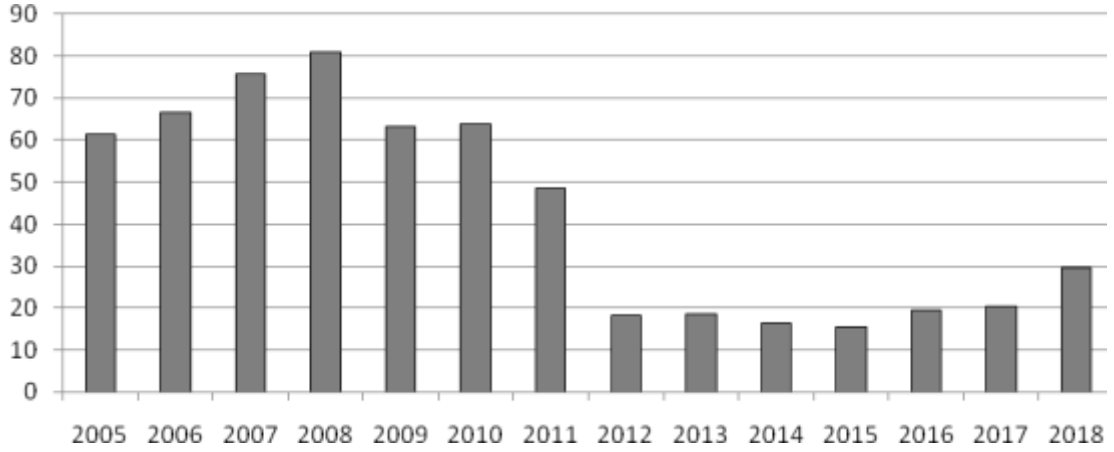

Рис.1. ***Зміна чисельності туристів у Чернівецькій області протягом 2005-2018 років. (тис. туристів)***

Зазначені чинники і процеси мали істотний вплив на туристичну активність населення Чернівецької області.

Під туристичною активністю населення розуміється відношення чисельності туристичних подорожей здійснених населенням регіону відносно його загальної чисельності. Таким чином туристичну активність населення формують тільки жителі регіону охоплені внутрішнім та закордонним туризмом. З метою оцінки туристичної активності населення регіону варто визначити коефіцієнт туристичної активності населення ($TA_н$). Даний показник пропонується розраховувати за формулою 1.

$$TA_н = (V+Z)/ N) * 10000 \quad 1.$$

де *V*- чисельність туристичних подорожей жителів регіону в межах держави,*Z*– чисельність закордонних туристичних подорожей здійснених жителями регіону,*N* – чисельність населення регіону. Даний показник відображає чисельність туристичних подорожей здійснених жителями регіону у розрахунку на 10 тис. населення. Так як в міжнародному туризмі не враховуються подорожі громадян в межах країни постійного проживання то визначення міжнародної туристичної активності населення ($MTA_н$) буде визначатись за формулою2.

$$MTA_н = Z/ N * 10000 \quad 2$$

Протягом 2005-2008 років показники коефіцієнту туристичної активності населення Чернівецької області постійно зростали. Так якщо у 2005 році на 10 тис. населення здійснювалось 615,4 туристичні подорожі то в 2008 році даний показник сягнув значень 816,0 туристичних подорожей. У 2009 році показники туристичної активності населення зменшились на 22,9%, а в 2012 році взагалі на 60,4% у порівнянні із попереднім роком. У 2013 році на 10 тис. жителів здійснювалось менше 200 туристичних подорожей, що в 3,1 рази менше за відповідні показники 2005 року та в 4,1 рази менше від максимальних значень туристичної активності населення області. Найменші показники туристичної активності населення регіону можна простежити у 2014-2015 роках, коли даний показник становив відповідно 184,0 та 172,8 туристичних подорожі на 10 000 населення регіону. Таким чином можна стверджувати, що динаміка туристичної активності населення загалом співставна із особливостями динамікою розвитку туризму в регіоні. (Таблиця 1).

Туристична активність в міжнародному туризмі зберігає загально-галузеві тенденції. Однак протягом всього періоду дослідження можна простежити вищі показники туристичної активності в міжнародному туризмі. Це спричинене перш за все

переорієнтацією туристичних потоків з внутрішнього на закордонний туризм.

Однак необхідно зазначити, що протягом2009, 2016 та 2018 років спостерігаєтьсяпевне зростання туристичної активності у внутрішньому туризмі. Це означає зростання зацікавленості населення області внутрішнім туризмом. Але необхідно уточнити, що це відбувається після істотного скорочення внутрішніх туристичних подорожей у попередні періоди. Співставлення динаміки показників туристичної активності населення Чернівецької області загалом та в міжнародному туризмі відображено на рис. 2.

Таблиця 1.

Туристична активність населення Чернівецької області

Роки	Туристична активність (туристичних подорожей / 10 тис. населення)			
	Туризм загалом		Міжнародний туризм	
	$ТА_н$	% до попереднього року	$МТА_н$	% до попереднього року
2005	615,4	100,0	189,5	100,0
2006	646,9	105,0	201,6	106,3
2007	745,5	115,2	292,5	145,3
2008	816,0	109,5	355,1	121,6
2009	629,5	77,1	220,5	62,1
2010	658,2	104,6	254,5	115,5
2011	507,9	77,1	224,7	101,8
2012	201,3	39,6	152,2	67,9
2013	199,6	99,0	168,0	110,5
2014	184,0	92,5	160,8	95,2
2015	172,8	93,5	152,5	94,7
2016	214,2	124,4	180,0	118,4
2017	226,1	105,6	212,2	117,8
2018	326,9	144,6	270,8	127,4

На формування туристичної активності населення значний вплив мають соціально-економічні чинники. Найвагомішими серед них є:

- загальний стан економічного розвитку регіону. Розвиток туризму залежить від особливостей та темпів економічного зростання. Прискорений економічний розвиток призводить до зростання зайнятості населення, сприяє зростанню реальних доходів, що створює сприятливі умови для формування додаткового попиту на туристичний продукт. Протягом 2005-2008 років в Чернівецькій області відбувалось поступове зростання економіки. Зокрема показники валової доданої вартості (ВДВ) зросли з 3,99 млрд.грн., до майже 8,5 млрд.грн., а валовий регіональний продукт (ВРП) відповідно зріс від 4,2 до 8,8 млрд. грн. Пересічно річні темпи зростання економіки становили 105,2%. Однак внаслідок глобальної економічної кризи, яка мала місце наприкінці 2008 року в області відбулось істотне зменшення темпів економічного розвитку. Так протягом 2009 року показники ВРП скоротились на 11,4%, а в подальшому істотно зменшились темпи економічного зростання. У 2010-2012 роках пересічні темпи економічного росту склали 130,2%. У 2014-2016 роках внаслідок політичної, геополітичної (російська агресія)та економічної криз відбулось істотне скорочення реальних показників економічного розвитку (-7,6%), що призвело до значного скорочення чисельності туристичних подорожей. У 2017 – 18 роках можна простежити певне зростання економіки регіону, створює сприятливі умови для зростання туристичної активності населення.

- вагомим чинником який істотно впливає на туристичну активність населення в міжнародному туризмі є девальвація національної валюти. Вплив даного чинника виражається в зниженні обмінного курсу національної валюти відносно іноземної. Це призводить до зростання витрат в національній валюті на здійснення закордонних туристичних подорожей, що відповідно призводить до зменшення кількості туристів які можуть здійснювати туристичні подорожі за межі України. Саме девальвація разом із іншими чинниками створила сприятливі умови для зменшення міжнародної туристичної активності населення у 2009, 2016 та 2018 роках. Національна валюта протягом 200+ року втратила у своїй вартості 33,6%, відповідно на такий же відсоток зросли гривневі витрати на здійснення закордонних туристичних подорожей. Протягом 2014-2015

років девальвація національної валюти перевищила 300 %.

- значний вплив на міжнародний туризм мають також інфляційні процеси. Інфляція – це зниження купівельної спроможності національної валюти внаслідок зростання цін. Внаслідок інфляції відбувається істотне зростання цін на товари повсякденного вжитку. Це призводить до істотного зростання витрат на них, а як наслідок до зменшення коштів які населення може витрати на туризм та відпочинок. Протягом 2005-2013 років найвищий рівень інфляції в Чернівецькій області спостерігався у 2007 (+16,6%), 2008 (+22,3%) та 2009 (+12,3%). Таким чином протягом 3 років пересічне зростання цін на товари і послуги повсякденного вжитку в області становило 50,1%. У 2014-2018 роках показники інфляції становили: 2014 рік +24,9%; 2015 рік + 43,3%; 2016 рік + 12,4%; 2017 рік + 13,7% та у 2018 році + 9,8. Таким чином сумарний показник інфляції становив 104,1%. Це призвело до істотного скорочення реальних доходів населення наслідком чого стало зменшення чисельності туристів.

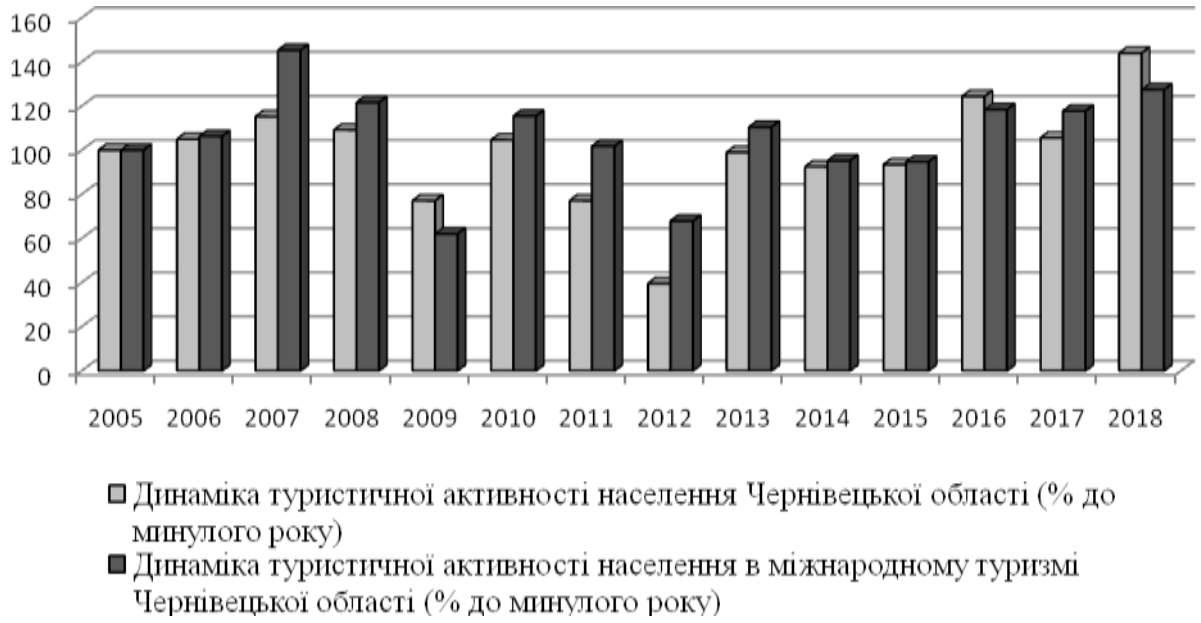

Рис. 5.1. Співвідношення динаміки туристичної активності у внутрішньому та в міжнародному туризмі

Висновки. Отже темпи розвитку міжнародного туризму істотно залежать від соціально-економічних процесів які мають місце в регіоні. Наразі Чернівецька область, як і Україна загалом перебувають у фазі реформування соціально-економічних відносин. Основна мета задекларованих економічних реформ вирішення проблем соціально-економічного розвитку та істотне зростання рівня життя населення.

Вирішення більшості соціально-економічних проблем можливе тільки на загальнодержавному рівні. Для регіональної влади з метою покращення соціально-економічного стану регіону необхідно істотно покращити інвестиційну привабливість регіону, контролювати рівень та ефективність використання наявних в регіоні економічних ресурсів, сприяти зростанню доходів населення шляхом надання пріоритетів у розвитку малого та середнього бізнесу.

Туристична активність населення відображає рівень залучення населення регіону до організованого надання туристично-рекреаційних послуг, що є показником який характеризує рівень розвитку туризму. Протягом 2005-2018 років туристична активність населення Чернівецької області істотно змінювалась. Ці зміни були зумовлені переважно соціально-економічними чинниками та процесами прояви яких протягом зазначеного періоду істотно змінювались. Найбільший вплив на туристичну активність населення за цей час мали світова економічна криза та революція гідності і російська агресія. Зазначені події істотно зменшили реальні доходи населення та призвели до девальвації національної валюти, що спричинило істотне скорочення туристичної активності населення регіону. З 2017 року можна спостерігати певне економічне пожвавлення, що призводить і до

підвищення туристичної активності населення регіону.

Отже туристична активність населення Чернівецької області на початку XXI століття істотно залежить від соціально-економічних чинників, а отже і від соціально-економічних процесів в Україні та світі.

References:

1. Anipko N. (2010) Suchasny`jstanrekreacijno-tury`sty`chnogovy`kory`stannyaseredn`ovichny`x zamkiv ta fortecz` Karpato-Podil`s`kogoregionuUkrayiny`. Naukovizapy`sky` Ter-nopil`s`kogopedagogichnogouniversy`tetu.Vy`p. 28. – Ser. Geografiya. – S. 120-125.

2. Bespalyuk X.M., Yaky`miv X.I.(2016) Doslidzhennya-tury`sty`chnoyiakty`vnostistudentiv. Materialy` IV Mizhnarodnoyinaukovo-prakty`chnoyikonferenciyi "Innovaciyi v up-ravlinniasorty`mentom, yakistyu ta bezpekoyuto-variviposlug" (m. L`viv, 24 ly`stopada 2016 r.) L`viv: Rastr-7, 2016. - S.300-303.

3. Buchko, Zh. (2014). Transkordon-ny`jtury`zm u kontekstiyevrointe-graciyiUkrayiny`.Naukovy`jvisny`kChernivecz`k ogouniversy`tetu: zbirny`knaukovy`xpracz`. Geo-grafiya, Vy`p. 744-745, S.109-111.

4. Galasyuk S. S. (2013) Tury`sty`chnaakty`vnist` nary`nkulikuval`no-ozdorovchy`xposlugOdes`kogoregionu. Nasto-yashhy` y`zsledovany`ya y` razvy`ty`e – 2013: Matery`aly` zamezhdu-nar.Nauchnaprakty`chnakonf. – Sofy`ya: Byal Grad-BG OOD. Tom 8. S. 48-52

5. Gorina G.O. (2015) Rol` tury`sty`chnoyigaluzi u pidvy`shhennizajnyatostinaselennya.Global`ni ta nacional`niproblemy` ekonomiky`. My`kolayivs`ky`jnacional`ny`juniversy`tetimeni V.O. Suxomly`ns`kogo Vy`p.4 2015 rik S.133-135

6. Kilins`ka K. (2010) Rekreacijno-tury`sty`chnapry`rodno-gospodars`kariznomanitnist` Karpato-Podil`s`kogoregionuUkrayiny`. Geografichni-aspekty` rozvy`tkutury`zmunapry`kladiUkrayiny` ta Pol`shhi.

7. Kilins`ka K.J., Andrusyak N.S. (2018) Parky` – pam'yatky` sadovo-parkovogomy`stecztva: prostorovaorganizaciya ta rekreacijno-tury`sty`chnaocinka (napry`kladitery`toriyiChernivecz`koyioblasti). Chernivci: Chernivecz`ky`jnacz. un-t.

8. K.Kilins`ka, N.Anipko, N.Andrusyak, N.Konovalova ta in (2010) Teorety`chni ta pry`kladniaspekty` rekreacijnogo-pry`rodokory`stuvannya v Ukrayini: monografiya. vidp. red. K.J.Kilins`ka – Chernivci: Cher-nivecz`ky`jnacz. un-t. 248 s.

9. Kilins`ka, K., Kostashchuk, V. (2014). Rozvy`tokmizhnarodnogotury`zmu v Cher-nivecz`kijoblastinapochatku XXI stolittya. Nau-kovy`jvisny`kChernivecz`kogonacional`nogouniv ersy`tetu :zbirny`knaukovy`xpracz`. Chernivci. S. 153-156

10. Kiptenko V.K. (2010)Menedzhmenttury`zmu: pidruchny`k . K.: Znannya.

11. Komlichenko O.O. (2014) Faktory` rozvy`tkutury`sty`chnoyigaluzi.Naukovy`jvisny`k Xersons`kogoderzhavnogouniversy`tetuSeriyaEko nomichninauky` Vy`pusk 8. Chasty`na 3. S.75-79

12. Kostashchuk V.I. (2013) Geografichni-aspekty` rozvy`tkuzakordonny`xtury`sty`chny`xpotokivCh ernivecz`koyioblasti . Nau-kovy`jvisny`kChernivecz`kogouniversy`tetu :zbirny`knaukovy`xpracz`. Chernivci :Chernivecz`ky`jnacz. un-t., – Vy`p.¬ 672-673: Geografiya. S. 117-121

13. Kostashchuk V.I. (2016) Dy`namikaosnovny`xpokazny`kivrozvy`tkuinoze mnogotury`zmu v Cher-nivecz`kijoblastinapochatku XXI stolittya. Nau-kovy`jvisny`kChernivecz`kogonacional`nogouniv ersy`tetu :zbirny`knaukovy`xpracz`. Seriya: Geo-grafiya. Vy`p. 775-776. S.200 -205.

14. Korol` O.D. (2018) Kla-sy`fikaciyakrayinpoxodzhennyatury`stivzavalovy` my` ta py`tomy`my` pokazny`kamy` za-rubizhnogo (vy`yiznogo) tury`zmu .Visny`kOdes`kogonacional`nogouniversy`tetu. Seriya: Geografichni ta geologichninauky`. Tom 23. Vy`pusk 2(33) . S.82-97

15. Korol` O.D (2017) Py`tomispozhy`vchivy`traty` domogospodarstv ta yixvply`vnaformuvannyamizhnarodny`xtury`sty`c hny`xpotokivcherezvy`datky` namizhnarod-ny`jtury`zm. Naukovy`jvisny`kSxidno-Yevropejs`kogonacional`nogouniversy`tetu.Geogr afichninauky`, #8.Lucz`k. S.42-48

16. Lyubiceva O.O. (2002) Ry`noktury`sty`chny`xposlug (geoprostorovi-aspekty`). K.: Al`terpres.

17. Mal`s`ka M. P., Xudo V. V. (2007) Tury`sty`chny`jbiznes: teoriya ta prakty`ka. Navch. pos. K.: Centruchbovoyiliteratury`.

18. Rudenko V., Lyebyedyeva A. (2018) Ana-lizpry`rodnoyi ta kul`turnoyispadshhy`ny` Cher-nivecz`koyioblastidlyarozvy`tkukul`turno-

piznaval`nogotury`zmu . Naukovy`jvisny`kChernivecz`kogouniversy`tetu: zbirny`knaukovy`xpracz`. Chernivci: Chern.nacz.un-t, Seriya: Geografiya (vy`pusk 803). S.14-19.

19.Staty`sty`chny`jshhorichny`kChernivecz`koyioblastiza 2018 rik. (2019) Golovneupravlinnyastaty`sty`ky` u Chernivecz`kijoblasti; za red.T.G. Sarchy`ns`koyi. – Chernivci.

20.Strategiyatury`zmuChernivecz`koyioblasti. [Elektronny`jresurs]. - Rezhy`mdostupu: https://bukoda.gov.ua/page/group/158#page-3157

21. Tury`zm ta vidpochy`nok u Chernivecz`kijoblasti. Staty`sty`chny`jzbirny`k. (2019) Golovneupravlinnyastaty`sty`ky` u Chernivecz`kijoblasti; za red.T.G. Sarchy`ns`koyi. Chernivci.

Владимир Костащук, Галина Ходан Туристическая активность населения Черновицкой области за период 2005-2018 годов. Раскрыто туристическую активность населения Черновицкой области, как важный показатель развития туристической отрасли. Предлагается определять ее как отношение численности внутренних и иностранных туристов к общей численности населения региона. Проанализированы особенности ее изменения в течение 2005-2018 годов и определено влияние социально-экономическихфакторов и процессов на туристическую активность населения.

Ключевые слова: туристическая активность населения, внутренний туризм, зарубежный туризм, социально-экономические факторы развития туризма.

Volodymyr Kostaschuk, Halyna Khodan Tourist activity of the population of Chernivtsi oblast for the period of 2005-2018.

Abstract. The article reveals the tourist activity of the population of Chernivtsi oblast, as an important indicator of the development of the tourism industry. It is proposed to define it, as the ratio of the number of domestic and foreign tourists to the total population of the region. The peculiarities of its change during 2005-2018 are analyzed and the influence of socio-economic factors and processes on the tourist activity of the population is determined.

Introduction. Tourism and recreation are important components of the economic complex of the region and play an important role in building economic potential. At the same time, this branch of the economy largely reflects the socio-economic processes taking place in the study area, as well as the living standards of the population. One of the most important factors of their development is the tourist activity of the population of the region.

Tourist activity is one of the most important indicators that reflect the level of tourism development in the region. It reveals the population's level of consumption of tourist and recreational services, as well as its consumption opportunities, which is an important indicator of the level of development of the recreational and tourist complex of the region. Therefore, the study of tourist activity is relevant.

Presentation of the main results of the study. The ratio of the number of tourist trips made by the population of the region in relation to its total number is understood under the tourist activity of the population. Thus, the tourist activity of the population is formed only by the inhabitants of the region engaged in domestic and foreign tourism. In order to assess the tourist activity of the population of the region, it is necessary to determine the coefficient of tourist activity of the population.

Socio-economic factors are crucial for the formation of tourist activity of the population. The most important among them are:

- the general state of economic development of the region. The development of tourism depends on the characteristics and rates of economic growth. Accelerated economic development leads to increased employment, contributes to the growth of real incomes, which creates favorable conditions for the formation of additional demand for tourism products.

- a significant factor that significantly affects the tourist activity of the population in international tourism is the devaluation of the national currency. The influence of this factor is expressed in the depreciation of the national currency against foreign. This leads to an increase in the cost of foreign tourist travel in the national currency, which in turn leads to a decrease in the number of tourists who can make tourist trips outside Ukraine.

- inflation processes also have a significant impact on international tourism. Inflation is a decrease in the purchasing power of the national currency due to rising prices. As a result of inflation, there is a significant increase in prices for consumer goods. This leads to a significant increase in spending on them, and, as a consequence, to a reduction in the funds that the population can spend on tourism and recreation.

Conclusions. So the pace of international tourism development significantly depends on the socio-economic processes taking place in the region. Currently, Chernivtsi oblast, as well as Ukraine in general, is

in the phase of reforming socio-economic relations. The main purpose of the declared economic reforms is to solve the problems of socio-economic development and to significantly increase the living standards.

Key words: tourist activity of the population, domestic tourism, foreign tourism, socio-economic factors of tourism development.